

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref 03/598 SL BB/GS

Vår ref MGH

Oslo, 02 06 03

HØRING NOU 2003:9 – SKATTEUTVALGET – FORSLAG TIL ENDRINGER I SKATTESYSTEMET

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 12 02 03 og senere innvilget utsatt høringsfrist

Bedriftsforbundet ser med bekymring på nedbyggingen av industrien og konkurranseutsatt næringsliv, som i neste omgang får konsekvenser for skjermede bedrifter. Utviklingen er mer enn konjunkturskapt. Den viser at Norge står overfor store utfordringer for å bevare og skape et konkurransedyktig og fremtidsrettet næringsliv både i dag og når oljeinntektene avtar og pensjonsforpliktelsene øker for alvor. Dette krever at politikerne setter verdiskapning foran nye velferdsgoder og at rammebetingelsene for næringslivet er minst så gode som i våre fremste konkurrentland.

Sentralt står skatte- og avgiftssystemet, som etter vår mening må stimulere til å investere, etablere og drive næringsvirksomhet, og til økt arbeidsinnsats, kapitalavkastning og privat kapitaldannelse for å styrke verdiskapningen her i landet.

1. Bedriftsforbundets hovedkommentarer

Bedriftsforbundet har følgende hovedkrav knyttet til regjeringens oppfølging av Skatteutvalgets innstilling

- Et mest mulig enkelt, oversiktlig, stabilt og forutsigbart skatte- og avgiftssystem
- Et internasjonalt konkurransedyktig skatte- og avgiftssystem med lavere skatte- og avgiftsnivå
- Omlegging av skattesystemet for å stimulere til investering og sparing i næringsvirksomhet
- Flattere skatt for å unngå deling mellom kapital- og arbeidsinntekter, primært ved å senke marginalskatten på personinntekter. Dette vil også stimulere til økt arbeidsinnsats
- Fjerne delingsmodellen, alternativt erstatte den med uttaksmodeller for alle selskapsformer for å oppnå nøytralitet og at midlene beskattes først når de tas ut av næringsvirksomhet

- Styrke privat kapitaldannelse ved å fjerne formuesskatten og arveavgiften
- Stimulere til nyskaping i etablerte bedrifter og etablering av nye bedrifter

2. Enkelt, stabilt og forutsigbart skattesystem.

Et mest mulig enkelt, stabilt og forutsigbart skatte- og avgiftssystem er det fremste kravet som Bedriftsforbundets medlemsbedrifter stiller til et revidert skattesystem, viser en medlemsundersøkelse høsten 2001. Næringsdrivende trenger forutsigbarhet når de planlegger investeringer og drift, og tillit til at det ikke oppstår plutselige endringer i rammevilkårene som endrer forutsetningene for lønnsomhet. Hyppige endringer skaper administrative merbelastninger, usikkerhet og redusert investeringslyst. Det bør også være et fundamentalt krav til skattesystemet at personer og bedrifter har mulighet til å forstå hvorledes systemet virker og at de kan kontrollere sin skatteligging.

Stabilitet og forutsigbarhet forutsetter et rimelig enkelt og praktikabelt skattesystem som føles rettferdig for de fleste. På denne bakgrunn finner vi det beklagelig at utvalget ikke har kommet frem til modeller for lik beskatning av selskaper uavhengig av ansvars- og eierform, og at det med aksjonærmodellen er foreslått ennå et regelverk uten at noe annet er fjernet. Etter utvalgets forslag vil vi få delingsregler, aksjonærregler, RISK-regler og godtgjørelsesregler som vil virke parallelt og gi et komplisert og trolig et ustabilt skattesystem. Vi støtter utvalgets forslag om at regjeringen årlig legger frem retningslinjer for skattepolitikken for flere år fremover for å få en mer prinsipiell skattedebatt i Stortinget, men understreker at dette erstatter ikke behovet for et langsiktig skattesystem.

Konklusjon: Bedriftsforbundet ber om at regjeringen arbeider videre med sikte på å få til et enkelt, oversiktlig, ensartet, stabilt og forutsigbart skattesystem.

3. Lavere skatter og avgifter og endret innretning på skattesystemet

Lavere skatter og avgifter er det nest viktigste kravet til Bedriftsforbundets medlemsbedrifter, viser nevnte undersøkelse. Etter vår mening er det av største betydning at vi får et internasjonalt konkurransedyktig skattesystem og –nivå for å beholde og videreutvikle norsk næringsliv, kompetanse og kapital. Det er summen av skatter og avgifter for bedrifter og eiere som teller.

Bedriftsforbundet støtter skatteutvalgets anbefaling om et bredt skattegrunnlag kombinert med relativt lave satser. Vi ber om at regjeringen arbeider videre med å redusere de offentlige utgiftene, herunder effektivisere offentlig sektor, for å bringe skattemivået ytterligere ned.

I tillegg bør skattesystemet legges om for å stimulere til investering og sparing i næringsvirksomhet fremfor konsum og konsumkapital som boliger og fritidseiendommer. Vi mener at de skattemessige fordelene med å investere i eiendom er en svakhet ved dagens skattesystem. Resultatet er at en stor del av den private kapitalen er bundet i bolig og eiendoms næringslivet generelt lider av mangel på kapital. En omlegging er nødvendig for å øke verdiskapningen og bedre ressursbruken.

Konklusjon: Bedriftsforbundet mener at regjeringen må senke skatte- og avgiftnivået og legge om skattesystemet for å stimulere til investering i næringsvirksomhet.

4. Flatere skatt

Bedriftsforbundet finner det positivt at Skatteutvalget anbefaler å redusere toppskatten og fjerne den ekstra satsen i arbeidsgiveravgiften på høye inntekter for å få til et en tilnærming av skatt på arbeids- og kapitalinntekter. Men vi mener at utvalget burde ha gått lengre i retning av flatere skatt slik at delingsmodellen kan fjernes. Utvalget anslår forskjellen på kapital- og personskatt til 15-20% inklusive arbeidsgiveravgift for å fjerne delingsbehovet, mens forskjellen i utvalgets forslag er maksimum 26,2%

Vi ser klart problemene med å løfte skatt på kapitalinntekter, bl a fordi dette representerer en motsatt trend enn i mange EU-land. Til tross for dette er våre medlemsbedrifter villig til å øke skatten på kapitalinntekter, men at en tilnærming hovedsakelig bør skje ved å redusere marginals-katten over år. Senkning av marginals-katten vil også minske spenningen i skattesystemet, presset på særordninger og unntaksregler og stimulere til arbeidsinnsats.

Bedriftsforbundet er positiv til utvalgets forslag om å fjerne særordninger som kompliserer skattesystemet, så langt dette lar seg gjøre, og til økt bunnfradrag for å forenkle, ivareta fordelingshensyn og gjøre det mer lønnsomt å arbeide.

Konklusjon: Bedriftsforbundet anmoder regjeringen om å følge opp Sem-erklæringen for å få "et flatere og mer rettferdig skattesystem med redusert avstand mellom skatt på arbeidsinntekt og skatt på kapitalinntekt".

5. Aksjonærmodellen

Bedriftsforbundet mener at prinsippene som aksjonærmodellen bygger på innebærer flere forbedringer i forhold til delingsmodellen. Den vil avløse delingsmodellen for aktive aksjonærer og likestille selskaper med aktive og passive eiere. Dessuten vil overskudd ikke bli ilagt ekstra skatt før det tas ut av næringsvirksomhet. Det vil kunne styrke bedriftenes likviditet sammenlignet med dagens kildemodell og gjøre dem mer robuste. Dette er av stor betydning idet egenkapitalen spesielt i mindre bedrifter er lav i forhold til andre land. På den annen side er faren tilstede for en innlåsing av kapital, stikk i strid med intensjonen om et effektivt skattesystem.

Modellen har også klare svakheter som må rettes opp for at den skal være akseptabel for aksjonærer uten investeringsselskaper, som er de som modellen vil gjelde for. Disse vil få en dobbeltbeskatning på kapitalinntekter ut over en fastsatt normalavkastning, noe som vil innebære en vesentlig skatteskjerpelse for mange eiere av ikke-børsnoterte selskaper. Dessuten vil eiere av lønnsomme bedrifter bli skattelagt forholdsvis hardere enn av mindre lønnsomme virksomheter. Det kan svekke viljen til risikoinvesteringer med muligheter til avkastning over normalavkastningen, og føre til at de mest lønnsomme bedriftene flytter ut.

I tillegg vil modellen være komplisert å administrere for aksjonærer og myndigheter, idet det må opprettes et aksjonærregister hvor hver enkelte investering for hver enkelt person i hvert enkelt selskap blir registrert, og føres regnskap over benyttet og ikke-benyttet skjermingsfradrag for hver post. Systemet vil også kreve omfattende kontrolliltak og svekke skatteyternes muligheter til å etterkontrollere ilagt skatt. Vi frykter at kompleksiteten vil gå ut over legitimiteten til systemet og gjøre det utsatt for stadige endringer.

Vi mener at den skisserte aksjonærmodellen må endres på vesentlige punkter.

- Kostpris må reflektere aksjonærens reelle investering, justert til verdien på ikrafttredelsestidspunktet. Uten en slik justering vil selskaper med lav aksjekapital i forhold til utbytte måtte betale urimelig mye skatt. Dessuten må kunnskapsbedrifter og nystartede og mindre bedrifter få en beregnet tilleggsverdi for ikke å bli skattlagt for hardt. De fleste som starter nye bedrifter stiller personlige garantier i tillegg til aksjekapitalen. Verken kompetanse eller personlige garantier kommer frem i bedriftsregnskapet.
- Skjermingsrenten må ilegges en risikopremie for å stimulere til investeringer i næringsvirksomhet sammenlignet med risikofrie investeringer eller sette pengene i banken. Uten dette vil spesielt nye og mindre bedrifter få problemer med å skaffe ekstern kapital, noe vi ser som meget uheldig for tilveksten i næringslivet. Vi finner det også rimelig at skjermingsrenten avspeiler meravkastningen som aksjeinvesteringer tradisjonelt har gitt i forhold til mer sikre investeringer. Skjermingsrenten bør avpasses til kapitalavkastningsraten i dagens delingsmodell på 10%.
- Full harmonisering mellom skatt på avkastning/gevinst og fradrag for tap.
- Innføring av bunnfradrag for lave aksjeinntekter, på samme måte som i personbeskatningen. Dette vil lette administrasjonen.
- Nivået på utbytte-/gevinstbeskatning må vurderes i forhold til andre land for ikke å svekke Norges muligheter til å beholde og tiltrekke seg investeringer.
- Det må gis gunstige overgangsregler, bl.a. for å overføre aksjer i egen bedrift til egne aksjeselskaper, slik at utbytte kan reinvesteres skattefritt i annen virksomhet.

Konklusjon: Aksjonærmodellen innebærer vesentlige fordeler i forhold til dagens kildemodell, men den må endres på vesentlige punkter for å få et mer effektivt skattesystem.

6. Delingsmodellen

Bedriftsforbundet har helt siden 1992 argumentert for at delingsmodellen må avskaffes. Alternativt må den erstattes av en uttaksmodell med samme grunnprinsipper for aksjeselskaper, deltagerlignende selskaper og enmannsforetak for å skape nøytralitet mellom selskapsformer. Forslag til uttaksmodell for enmannsforetak og deltagerlignende selskaper og en videreutviklet aksjonærmodell må utredes og forelegges Stortinget som en del av et samlet forslag til skattereform. Hvis dette tidsmessig ikke lar seg gjøre, mener vi at dagens delingsmodell må videreføres inntil videre, slik at bedriftene slipper å tilpasse seg nye løsninger for en kortere periode.

Våre viktigste innvendinger mot delingsmodellen er at kildebeskatningen taper bedrifter for kapital, skaper konkurransemessige skjevheter i forhold til ikke-delingspliktige selskaper, stimulerer til skattetilpasninger og gir en del urimelige utslag. Videre oppleves reglene som kompliserte, vanskelig å forholde seg til og vanskelig tilgjengelige. Dessuten mener vi at det er uheldig med en modell som bygger på sjablongmessig beregning av skattbar inntekt, idet aktive eiere kan bli skattlagt for inntekter som de ikke har.

Det meget beskjedne provenyet fra delingspliktige selskaper på 0,6-0,75 milliarder kroner rettferdiggjør etter vår mening ikke de betydelige administrative belastningene for bedrifter og myndigheter. De stadige flikkingene på modellen viser at den ikke har berettigelse i et fremtidsrettet skattesystem.

6.1. Innstrammet delingsmodell

Skatteutvalget foreslår subsidiært en innstrammning av delingsmodellen. Dette vil etter vår mening være et feilskritt, bl a fordi det vil skape langt flere delingspliktige selskaper og berørte personer, samtidig som endringene vil øke kompleksiteten i delingssystemet. Regelverket vil dermed ytterligere favorisere næringsdrivende som har økonomiske muligheter til profesjonell skatterådgivning.

Skatteutvalget hevder at mulige effekter av innstramminger vil bli større skille mellom delingspliktige og ikke-delingspliktige selskaper og at antall tilfeller med urimelig høy beregnet arbeidsavkastning vil øke. En skattendring med slike konsekvenser finner vi helt uakseptabelt. Dessuten støtter vi utvalgets skepsis til at en innstrammning vil gi tilstrekkelig stabilitet i skattesystemet.

Innstrammning av delingsmodellen står også i skarp kontrast til Sem-erklæringens uttalelse om at regjeringen vil foreta "endringer som gjør det mulig å fjerne delingsmodellen". Hvis delingsmodellen tross dette videreføres, mener Bedriftsforbundet at det vil være behov for vesentlige forenklinger og utbedringer slik at regelverket blir lettere å forstå og etterleve. Vi er enig i Skatteutvalgets forslag om harmonisering av regler for liberale og ikke-liberale yrker, men ikke enig i at de strengeste reglene legges til grunn.

Eierkrav: Bedriftsforbundet mener at dagens eierkrav må opprettholdes ved eventuell videreføring av delingsmodellen. Reduksjon av eierkravet til 50% vil føre til at langt flere personer og selskaper omfattes av delingsreglene, stimulere til kunstige eierkonstellasjoner og andre tilpasninger, økte problemer ved salg, fusjon m v.

Identifikasjonsregler: Dagens regler for ikke-liberale yrker bør gjelde også for liberale yrker og omfatte kun aktive eiere, deres foreldre, ektefelle/samboer og mindreårige barn.

Revisjonsselskapet KPMG påpeker i en rapport (vedlagt) at någjeldende identifikasjonsregler oppfattes som kompliserte, urimelige, tungvinte og vanskelig å etterleve. Familieforhold kan endre seg raskt, idet mange samboerforhold og ekteskap blir oppløst, med den følge at selskaper kan være både innenfor og utenfor delingsmodellen i samme regnskapsår. Ansvaret for å vurdere delingsplikten påligger selskapets ledelse. For myndighetene vil det være tilnærmet umulig og ulovlig i henhold til personvernloven å innhente opplysninger om aksjonærenes familiesituasjon gjennom regnskapsåret og om den store kretsen av nærstående har arbeid og aksjer i selskapet.

KPMG påpeker at identifikasjonsreglene også innebærer store muligheter for at det kan oppstå utilsiktet delingsplikt i forbindelse med oppkjøp, fusjon eller annen omorganisering som følge av endrede familieforhold gjennom året. Omstruktureringer kan dermed bli utsatt eller ikke gjennomført fordi bedriften blir delingspliktig eller på grunn av usikkerhet rundt identifikasjonsreglene. Hvis feil begås, kan selskap bli ilagt en tilleggsskatt på 30-60%. Den foreslåtte utvidelsen vil føre til ytterligere uklarhet for ikke-liberale selskaper.

Aktivitetskrav: Kravet om 300 timers arbeidsinnsats per år for å regnes som aktiv eier bør gjelde for både liberale og ikke-liberale yrker. Dermed blir det en klar og entydig grense for når eier anses som aktiv, og en grense som er så høy at begrepet har noen mening i forhold til om selskapet skal være delingspliktig eller ikke.

Lønnsfradrag: Bedriftsforbundet går imot Skatteutvalgets forslag om å redusere lønnsfradraget fra 20% til 10 % av de totale lønnsutgiftene. En slik reduksjon vil spesielt ramme små og arbeidsintensive bedrifter.

Takregler: Bedriftsforbundet støtter Skatteutvalgets forslag om et felles tak for beregnet personinntekt på 2,5-4 millioner kroner for å unngå urimelig høyt beregnede personinntekter.

Kapitalavkastningsgrunnlaget: Bedriftsforbundet støtter forslaget om at ikke-avskrivbare driftsmidler verdsettes til høyeste verdi av eiendelens historiske kostpris og ligningsverdi, men støtter ikke forslaget om at avskrivbare driftsmidler verdsettes til skattemessig verdi. Kostnadskrevenne produksjonsutstyr som maskiner vil etter noen år ha en lav skattemessig restverdi. Dette fører til lavt kapitalbindingsfradrag og tilsvarende høy beregnet personinntekt. Spesielt eiere av kapitalintensive bedrifter vil bli rammet. Videre bør kapitalavkastningsraten ha et risikotillegg minst på dagens nivå ut over risikofri investering for å stimulere til investeringer i næringsvirksomhet.

Selskaper med mange ansatte eiere: Unntaket fra deling når minst 2/3 av selskapets aksjer eies av ansatte som hver for seg ikke eier mer enn 5% av selskapets aksjer bør videreføres. I slike tilfeller vil det være liten motivasjon til å omgjøre arbeids- til kapitalinntekt.

6. 2. Forslag til endringer på øvrige punkter

Bedriftsforbundet fremsetter følgende endringsforslag ved eventuell videreføring av delingsmodellen.

Eierkrav ved oppkjøp, fusjon m.v.: Personinntekt bør beregnes kun for det antall måneder av året som vilkårene for delingsplikt er oppfylt. Nå har selskap delingsplikt for hele året hvis det er delingspliktig i mer enn to måneder av året. Dette fører til at selskap er delingspliktige også året etter salg, idet utdeling av utbytte skjer først etterfølgende år, hvis ikke eier krever vederlag ved aksjesalg tilsvarende forholdsmessig andel av avsatt utbytte.

Tomånedersregelen fører også til at kjøper må vente til etterfølgende år med å integrere, oppkapitalisere eller fusjonere selskapet med datter- eller morselskap, ellers kan hele datter- eller morselskapet bli delingspliktig. Regelen forsinker omstruktureringer i næringslivet.

Frafall av skatt på beregnet personinntekt ved konkurs: Skatt på beregnet personinntekt bør bortfalle etter søknad hvis selskapet går konkurs eller av andre grunner ikke er i stand til å refundere utlignet delingsskatt. I slike situasjoner vil aktive eiere måtte betale skatt på inntekter de ikke har eller kommer til å motta.

Fremføring av negativ beregnet personinntekt: Positiv og negativ beregnet personinntekt fra ulike aksjeselskaper som skatteyder har eierinteresser i bør kunne fremføres mot hverandre, på samme måte som alminnelig inntekt for aksjeselskaper eiet i konsernforhold. Forslaget forutsetter endring av skattelovens § 12-16. Dagens ordning virker urimelig for bedriftene som rammes. Vi ber om at lovforslag fremmes så snart som mulig.

Konklusjon: *Bedriftsforbundet mener at delingsmodellen må avkaffes, alternativt erstattes av en uttaksmodell med samme grunnprinsipper for aksjeselskaper, deltagerlignende selskaper og enmannsforetak. Hvis delingsmodellen videreføres, må den forenkles og oppmykes på vesentlige punkter.*

7. Avvikle formuesskatten

Bedriftsforbundet mener at skattesystemet må legges opp med sikte på å styrke privat sparing. Det betyr økt tilgang på privat kapital som kan bidra til å styrke privat eierskap i norsk næringsliv, hvor staten eier en større andel enn i noe annet OECD-land. Viktige elementer i dette er å fjerne formuesskatten og arveavgiften for godt, så snart som mulig.

Bedriftsforbundet mener at formuesskatten har en rekke uheldige virkninger på sparing, investeringsnivå og -objekter. Den er en skatt på beholdning og ikke på inntekt, rammer tilfeldig idet ulike formuestyper verdsettes ulikt, tapper indirekte bedrifter for likvider, påvirker dermed bedriftenes muligheter til langsiktig finansiering og vekst, og er en hindring i utviklingen av et sterkt norsk privat eiermiljø. Den er en særnorsk skatt som gjør at utenlandske selskaper kan betale tilsvarende høyere pris for norske selskaper enn nordmenn og bidrar til at selskaper blir solgt til utlandet.

Opphevelse av formuesskatten vil langt på vei redusere de skattemessige forskjellene mellom investeringer i eiendom og andre investeringer.

Bedriftsforbundet frykter at en halvering av formuesskatten for senere nedtrapping, slik utvalget foreslår, vil gi et ustabil system hvor nedtrappingstempo og verdsettelsesrabatt lett vil kunne bli salderingsposter på kommende statsbudsjetter og medføre liten stabilitet og forutsigbarhet.

Forbundet er også skeptisk til den foreslåtte endringen av verdsettelsesrabatten til 70% for aksjer og andre formueskomponenter som i dag verdsettes til markedspris, kombinert med en tilsvarende reduksjon av gjeldsfradrag og fjerning av verdsettelsesrabatt for aksjer i ikke-børsnoterte selskaper. Reduksjon i gjeldsfradraget vil føre til økt formuesskatt for eiere av ikke-børsnoterte selskaper med lånefinansiering over 50%. I tillegg vil mange av de samme eierne få skatteskjerpelse ved innføring av en aksjonærmodell, slik at de blir dobbelt rammet.

Konklusjon: Bedriftsforbundet mener at formuesskatten må fjernes for godt så raskt som mulig, senest ved skatterevisjonen.

8. Avvikle arveavgiften

Skatteutvalget mener at arveavgiften bør øke som et ledd i å finansiere full avvikling av formuesskatten og slutter seg til Arveavgiftsutvalgets forslag fra 2000. Bedriftsforbundet støtter ikke Skatteutvalget på dette punkt. Vi mener at avgiften bør avskaffes, i alle fall ikke øke fra dagens nivå.

Arveavgift er en ekstra formuesskatt ved generasjonsskifte. Den er en ren kapitaloverføring fra private til staten og bidrar til å forrykke kapitalstyrken mellom de to sektorene ytterligere. Avgiftsskjerpelse vil være stikk i strid med Sem-erklæringens uttalelse om at regjeringen vil "lette avgiftsbelastningen ved generasjonsskifte i familieeide bedrifter".

Selv om arveavgiften er forholdsvis lav i Norge sammenlignet med mange andre land, er en slik sammenligning lite relevant på bakgrunn av Norges særstilling når det gjelder forholdet mellom privat og offentlig kapitalstyrke.

Arveavgiften innebærer en dobbel eller tredobbel beskatning, møter de samme problemene med ulik verdsettelse av formuesobjekter som formueskatten, må betales uavhengig av inntjening og taper bedrifter indirekte for kapital. Den rammer spesielt familiebedrifter, som utgjør selve kjernen i norsk næringsliv. De fleste små og mellomstore bedriftene, som står for 99,3 prosent av bedriftene her i landet, er familiebedrifter. Også 30 prosent av de 500 største bedriftene er familieeide, dvs. at en eller få familier har en dominerende eierposisjon eller betydelig innflytelse. Samlet anslås familiebedriftene å utgjøre 2/3 av alle norske bedrifter og stå for om lag 40% av omsetningen.

Mange av disse bedriftene har store problemer med en arveavgift på dagens nivå. Ytterligere avgiftsskjerpelse vil forsterke problemene med å videreføre bedrifter innen familien, noe vi finner meget uheldig.

En rentefri betalingsutsettelse over syv år, slik Arveavgiftsutvalget foreslår, vil ikke avhjelpe situasjonen. Ifølge Arveavgiftsutvalget vil dette gi en skatterabatt på 18%, basert på 10% rente på a. Med nåværende renteutvikling er denne rabatten i ferd med å bli symbolsk.

Bedriftsforbundet mener at de administrative omkostningene for personer, bedrifter og forvaltningen, sammen med de negative effektene av avgiften, ikke står i forhold til det relativt beskjedne provenyet på 1,3 milliarder kroner.

Avskaffelse av arveavgiften vil gi insitamenter til verdiskapning og kapitaloppbygging på private hender. Det viser seg i landbruket, hvor normen er at gården skal overlates i bedre stand til neste generasjon enn den var ved forrige generasjonsskifte. Det er ingen grunn til å tro at andre næringsdrivende og privatpersoner skiller seg fra bønder i så måte. En viktig motivasjon for verdiskapning og sparing vil gå tapt hvis staten tar en økende del av verdiene ved generasjonsskifte.

Konklusjon: Økning av arveavgiften er uakseptabelt. Avgiften bør avskaffes for å styrke privat kapitaldannelse.

9. Styrket innovasjon og nyetableringer

Næringslivets vekstpotensial avhenger i økende grad av evnen til å produsere, spre og nyttiggjøre seg kunnskap, og av kommersialisering av produkter med markedspotensial. Skattesystemet må legges opp slik at det stimulerer til forskning og utvikling i eksisterende bedrifter og til nyetableringer. Kapital er det kritiske punkt. For å bøte på dette, bør ordningen med Skattefunn videreføres fremfor å erstattes med en tilskuddsordning, slik Skatteutvalget foreslår. Dessuten bør skattesystemet stimulere til private investeringer i nyetableringer og til investering i såkorn- og venturefond. I tillegg bør det innføres muligheter til fondsavsetninger til utvikling av egen virksomhet og investering i nye bedrifter.

Konklusjon: Skattesystemet må stimulere til økt innovasjon i næringslivet.

10. Spare- og investeringsmodellen (SI-modellen)

Bedriftsforbundet støtter prinsippene som SI-modellen bygger på, spesielt at kapital som reinvesteres i næringsvirksomhet ikke må skattlegges som personinntekt eller dobbeltbeskattes. Modellen gir et positivt skattemessig insitamenter til investering og sparing i

aktiv kapital, noe som kan medføre større tilgjengelighet av privat investeringskapital
Dessuten vil vi få en felles modell for alle selskapstyper

Vi mener at Skatteutvalget har avvist SI-modellen for brått og at den bør utredes nærmere i forbindelse med skattereformen. Ved en videreutvikling av modellen bør det innføres et bunnfradrag på skattelegging av kapitalinntekt for å motvirke at mindre kapitalinntekter blir skattlagt høyere enn i dagens system.

Konklusjon: Bedriftsforbundet ber om at regjeringen utreder SI-modellen nærmere med sikte på å innarbeide hovedprinsippene i modellen i et revidert skattesystem.

11. Annet

Bedriftsforbundet støtter Skatteutvalgets forslag om å oppheve 10-årsbegrensninger i retten til å fremføre underskudd. Særlig positivt ser vi på retten til å fremføre underskudd selv om virksomheten opphører. I praksis har det vist seg vanskelig å konstatere når en virksomhet er opphørt og en ny tatt over, noe som har utløst gjentatte rettsprosesser. Nøytralitetshensyn i finansieringsform tilsier også at tap i og utenfor næring likestilles skatterettslig.

Bedriftsforbundet støtter utvalgets forslag om å fjerne el-avgiften for næringsvirksomhet, og at det foretas en generell gjennomgang av hele avgiftssystemet, herunder merverdiavgiften med sikte på å få et bredere skattegrunnlag.

Vi kommer gjerne med utdypende forslag til overnevnte punkter, hvis dette er ønskelig.

Med vennlig hilsen
Bedriftsforbundet

Tom Bolstad
Adm dir

Mart Graff Hagen
informasjonssjef

Vedlegg KPMG-rapport